

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 8

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Privirea lui albastră s-a oprit asupra ei. Fata se simțea parcă la capătul unei ascensiuni în care a rătăcit, a băjbăit, în întuneric și frig, în care parcă mai mult a coborât decât a urcat. Totul i-a fost potrivit. Negură, burniță, furtună și ploaie. Deodată un petec de cer senin: privirea lui Liviu Rebreanu.

În această lumină albăstrie, părul lui părea de argint. Vocea lui caldă și gravă:

— Da, e o carte! Ai scris cu sinceritate, ai scris cu răbdare, cu simț de răspundere, așa cum se scrie o carte. Criticii o să-ți spună că ai talent. Eu îți spun că ești un scriitor. N-am notat ce e balast aici, în foile astea, nici ce e găunos. Dacă ai fost în stare să scrii tot ce e aici bun și valoros, ai să fii în stare să găsești și ce e inutil, plat. Ai să știi să scoți ce-i prolix*. Ai să adaugi ce-i lipsește. Ia-ți manuscrisul. Închide-l într-un sertar și scoate-l peste șase luni și mai lucrează câteva luni, poate un an. Mai ai de furcă...

— Un an?! a exclamat fata îngrozită.

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

Liviu Rebreanu s-a sculat în picioare, înalt și puternic ca o statuie. În razele soarelui, părul îi lucea ca o cască de argint. Dar în ochii care au devenit cenușii se adunaseră norii.

— Cum? E prea mult? E prea mult un an? și vocea răsună atât de puternic, de parcă se clătinău pereții și casa: Unsprezece ani am muncit la *Ion*, și voi? Voi sunteți grăbiți să vă apară poza în vitrină numaidecât. Nu ajunge să ai talent, trebuie modestie, răbdare și muncă. Am crezut că le ai...

„Da! ar fi vrut să răspundă fata. Le-am avut, dar nu mai pot, am trăit destul, îmi ajunge. Am rezistat numai ca să termin cartea. Nu sunt grăbită să apară. Am vrut să știu că este o carte. Și s-o las în mâini bune. Mie îmi ajunge atât. Eu nu mai pot, nu mai pot. O copilărie grea, război, refugiu și tot ce a urmat. O lungă spovedanie, ca să acuz o lume, ca să justific un gest, gestul din urmă. Nu mai am nimic de spus. De obicei eroina moare în ultimele pagini, autorul rămâne. În cartea mea eroina vrea să trăiască. Vrea să lupte, autoarea vrea să moară. Depune armele. E dreptul ei. E hotărâtă. Dar uite, i se mai cere un an. Ca și când ar fi nimica toată un an!”

Niciun cuvânt din toate astea n-a fost rostit. Au fost gândurile fetei. În fața ei se afla un stejar: Liviu Rebreanu! Cum și-ar fi putut închipui el, care câștigase atâtea curse peste obstacole, lașitatea de a abandona lupta chiar la început, la prima carte?

Fata era acum în picioare și lacrimile îi curgeau pe obraz. Ar fi vrut să-și găsească batista, dar cum să găsești o batistă când ai nevoie de ea?

Liviu Rebreanu și-a scos din buzunarul de la rever batista albă ca neaua. Batista lui mare. Și a zâmbit. Vocea lui era acum potolită și blândă. Mâna lui ocrotitoare, pe umărul ei.

— Ești un scriitor. Ai vrut să fii un scriitor, nu-i așa? Ai reușit. Dar asta te angajează, să știi. Te angajează pe viață, îți angajează viața, viața întregă.

Așa i-a vorbit Liviu Rebreanu.

Cella Serghi, *Pe firul de păianjen al memoriei*

**prolix* – (despre vorbire, stil) lipsit de concizie, prea încărcat

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *Mai ai de furcă*. **6 puncte**
2. Menționează în cât timp a fost scris romanul *Ion*, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un motiv pentru care fata începe să plângă, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică atitudinea manifestată de Liviu Rebreanu față de tânăra Cella Serghi, valorificând textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a tinerei scriitoare, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă talentul este sau nu suficient pentru realizarea unei opere valoroase, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Pe firul de păianjen al memoriei* de Cella Serghi, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

Tabloul I

Sufrageria familiei Cristian. E o încăpere simplă, dar foarte îngrijită. [...] Sufrageria are aspectul obișnuit al sufrageriilor modeste, cu masă la mijloc, servanță într-o parte și bufetul la perete. În plus – fiindcă această încăpere e cea mai locuită din toată casa – se mai află distribuite în conformitate cu mizanscena, un fotoliu vechi de pluș, o măsuță fără rudenie cu mobilierul celălalt, pe care se află un aparat de radio și pe o etajeră, un teanc de cărți de școală. Un balansoar, în prim-plan. Uși spre vestibul, bucătărie și dormitor. [...] E în mai, spre seară. La ridicarea cortinei, Puiu doarme în fotoliu cu o carte pe genunchi.*

CATINCA (servitoarea-edec* a familiei, 60 de ani. Încă vioaie și vrednică. Intră și trântește ușa cu putere, fără să-l observe pe Puiu.)

PUIU (sare ars. E un băiat de șaptesprezece ani. Crescut parcă numai în sus. Nu are deloc alura sportivă a băieților de vârsta lui.)

CATINCA (observându-l): Aaa! DORMEAI?... (Îi pare rău că l-a trezit așa de brusc.)

PUIU: Ei, aș! Unde vezi că dormeam? Învățam. Învățam... cu ochii închiși.

Tudor Mușatescu, *Întâmplări din capitală*

*mizanscenă – realizare scenică a unui spectacol prin care se stabilesc locul, decorul, jocul actorilor

*edec – persoană (indispensabilă) care se găsește de multă vreme undeva

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj într-un text narativ studiat*, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales din textul narativ studiat;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru construcția personajului din textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, incipit, final, tehnici narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 8

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Secvența are sensul de a avea mult de lucru, a avea dificultăți.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea perioadei în care a fost scris romanul *Ion* (de exemplu: Romanul *Ion* a fost scris timp de unsprezece ani.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea unui motiv pentru care fata începe să plângă (de exemplu: fata consideră că un an de așteptare este prea mult etc.) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență relevantă din text (de exemplu: *Dar uite, i se mai cere un an. Ca și când ar fi nimica toată un an!* etc.) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea atitudinii manifestate de Liviu Rebreanu față de tânăra Cella Serghi (de exemplu: inițial, Liviu Rebreanu este sever, autoritar, ulterior, dovedește empatie, atitudine încurajatoare etc.): explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea unei trăsături a tinerei scriitoare, așa cum reiese din textul dat (de exemplu: sensibilitate, emotivitate, nerăbdare, talent etc.): numirea trăsăturii – 1 punct; prezentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; abordare schematică, ezitantă, simpla raportare la text – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice sau de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezentarea rolului notațiilor autorului în fragmentul dat (de exemplu: oferă informații despre decor, context spațio-temporal, mișcare scenică, personaje etc.) **6 puncte**

- prezentare adecvată și nuanțată, prin raportare la fragmentul dat – 6 puncte
- prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 3 puncte
- simpla precizare a rolului notațiilor autorului sau tendință de generalizare – 1 punct

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales **6 puncte**

- prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte
- prezentare ezitantă – 3 puncte
- prezentare schematică sau superficială – 1 punct

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate **6 puncte**

- menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 2 puncte
- ilustrarea trăsăturii menționate, prin două episoade/secvențe comentate – 2 puncte + 2 puncte; simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct + 1 punct

– câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**

- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru construcția personajului – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

– existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**

– logica înlănțuirii ideilor **1 punct**

– abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**

- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
- relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
- schematism – 1 punct

– utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**

– ortografia (0–1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**

– punctuația (0–1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**

– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.